

VÝZVA ZDRUŽENIA SUDCOV SLOVENSKA

„DO VLASTNÝCH RADOV“

Vážené kolegyne a kolegovia, sudcovia Slovenskej republiky,

nič sa netvorí ťažšie ako slová, ktoré by mali upútať, povzbudiť a zároveň niečo vecné vyjadriť. Ale pokúsim sa o to.

Aká je dnes slovenská justícia? Sme vyčerpaní, unavení, otrávení, znechutení a sklamaní z diania, ktoré sa týka justície a všetkého, čo s ňou súvisí. Niekoľkoročné vytrvalé úsilie politikov, podporované médiami a bohužiaľ aj niektorými našimi kolegami začalo prinášať „ovocie“. Postupne sme so súhlasným pritakávaním verejnosti zbavovaní akých takých výhod, ktoré sme počas uplynulých 20. tich rokov dosiahli, pri súčasnom zvyšovaní tlaku – ako inak – na našu výkonnosť. Nerešpektuje sa princíp trojdelenia štátnej moci, ktorý vyplýva z Ústavy SR a medzinárodných dokumentov, ktorými je viazaná a porušuje sa nezávislosť súdnej moci.

V očiach verejnosti sme bandou skorumpovaných a nemorálnych sudcov, ktorých môže poriadku naučiť len „transparentný bič“. Čo na tom, že nepovedie kvčasnému prístupu k spravodlivosti, k zlepšeniu vymožitelnosti práva a už vôbec nie k zlepšeniu podmienok práce sudcov, či toľko diskutovanej očiste sudcovského stavu? Hlavná vec, že bude plieskať. Väčšina z nás to veľmi dobre vie, ale náš názor zodpovedných nezaujíma. Bohužiaľ, chyba je aj v nás. Stavovská organizácia, ktorá nás zastupuje, nepociťuje reálnu pomoc od väčšiny sudcov. Samozrejme, je to vyvolané tiež dlhodobým pracovným vyťaženie kolegov. A tak sa súčasnej vládnej garnitúre podarilo to, o čom snívajú vládne moci v mnohých krajinách. V zmysle starého známeho hesla „rozdeľuj a panuj“, ovládnuť justíciu.

Združenie sudcov Slovenska (ďalej len „ZSS“) má v súčasnosti 380 členov. Aj keď je stále najväčšou stavovskou organizáciou na Slovensku a členom Medzinárodnej asociácie sudcov (ďalej len „UIM“) a Európskej asociácie sudcov (ďalej len „EAJ“), je to práve nízko početná členská základňa, ktorá nám je čoraz častejšie vytýkaná. Aby sme boli považovaní za partnera v rôznych odborných resp. politických diskusiách, je potrebné zvýšiť počet a najmä angažovanosť členov ZSS. Príčin odlivu členov je niekoľko a nemá zmysel ich na tomto mieste rozoberať. Urobilo sa veľa chýb, ktorých „ovocie“ zbierame a ešte len budeme zbierať. Vydávať však energiu na hľadanie vinníkov a vzájomné obviňovanie je zbytočné. Je potrebné urobiť čiaru, zrátať škody a ísť ďalej, pretože každý má právo na druhú šancu, obzvlášť vtedy, ak tá druhá šanca je nielen pre tých, ktorí sa o ňu uchádzajú, ale aj pre tých, ktorí ju dať majú.

ZSS to sme my, sudcovia, príslušníci sudcovského stavu a nami volení kolegovia, ktorí stav reprezentujú. Je potrebné, aby sme išli ďalej, aby sme hľadali a ponúkali riešenia sudcom a preto, vážení kolegovia, chcem prezentovať úprimnú snahu ZSS prinavrátiť stavovskej organizácii postavenie a dôveryhodnosť sudcov, ale aj partnerstvo pre výkonnú a zákonodarnú moc tak, ako tomu bolo v začiatkoch pôsobenia ZSS. Dovoľte mi touto cestou predstaviť základné body „Programu ZSS na roky 2011 – 2016“, ktorého cieľom je predovšetkým ponúknuť východiská a riešenia situácie, v ktorej sa súčasná súdna moc na Slovensku nachádza.

1. **Pokračovať v sledovaní legislatívneho procesu**, pripomienkovať návrhy zákonov a snažiť sa primäť vládu a parlament, aby predovšetkým pri prijímaní „sudcovských“, ale aj iných zákonov zohľadňovali pripomienky odbornej sudcovskej verejnosti. Sme to predsa my, ktorí so zákonmi robíme a vieme najlepšie, aké (ne)kvalitné sú (v tejto súvislosti dávam do pozornosti „Výzvu ZSS k dodržiavaniu medzinárodných štandardov a ústavných princípov Slovenskej republiky pri uskutočňovaní legislatívnych zmien týkajúcich sa fungovania súdnej moci v Slovenskej republike, zaslanú všetkým vrcholným politickým predstaviteľom na Slovensku vrátane predsedníčky Ústavného súdu SR“);
2. **Zasadzovať sa o zlepšenie pracovných podmienok** sudcov, najmä na preťažených súdoch, navrhovaním efektívnych opatrení vychádzajúcich z požiadaviek sudcovského zboru dotknutého súdu;
3. **Zintenzívniť objektívne informovanie verejnosti** o situácii v justícii v snahe zlepšiť dôveru a rešpekt občanov v súdnu moc a zvýšiť záujem médií o takéto informácie cestou tlačových konferencií po každom zasadnutí Celorepublikovej rady ZSS (ďalej len „CR ZSS“) a Hlavnom zhromaždení ZSS (ďalej len „HZ ZSS“), ako aj vyhláseniami ku kľúčovým problémom, ktoré rezonujú v spoločnosti (táto úloha bude neľahká, nakoľko naše ostatné skúsenosti svedčia o tom, že väčšina hlavných/mienkotvorných médií bohužiaľ o objektívne informácie z oblasti justície záujem nemá);
4. **Pokračovať v aktivitách na medzinárodnej úrovni**, najmä v UIM a EAJ a rozvíjať spoluprácu s ostatnými sudcovskými stavovskými organizáciami, ktoré sú taktiež členmi UIM a EAJ za účelom výmeny skúseností a získania podpory pri hájení záujmov sudcov (viď Rezolúcia EAJ prijatá v Istanbule 4. septembra 2011), ktorú sme zaslali všetkým dotknutým štátnym orgánom s výzvou na odstránenie nedostatkov, osobitne pre ministerku spravodlivosti SR a predsedníčku vlády SR;
5. **Vysporiadať sa s problémami**, ktoré nám zanechali predchádzajúce vedenia ZSS (o. i. aj výroky exprezidenta ZSS JUDr. Rohárika na adresu JUDr. Polku, v dôsledku ktorých je ZSS zaviazané zatiaľ neprávoplatným rozsudkom zaplatiť vyše 6 000 €) tak, aby tieto nemali pre existenciu ZSS fatálne dôsledky;
6. **Posilňovať členskú základňu** najmä oslovovaním funkčne mladších kolegov, ale aj tých, ktorí už členmi ZSS boli a z rôznych dôvodov z neho vystúpili, aby stavovská organizácia zastupovala čo najväčší počet sudcov a aby sa eliminoval priestor pre tých kolegov, ktorí vedení väčšinou subjektívnymi záujmami verejne vystupujú v mene sudcov, hoci takýto mandát nikdy nedostali;
7. **Hľadať finančné zdroje**, okrem členských príspevkov, na financovanie rôznych aktivít ZSS (okrem zasadnutí CR ZSS a HZ ZSS) aj organizovanie pravidelných seminárov na tému postavenie, práva, povinnosti, zodpovednosť, pracovné podmienky a etika sudcov a pravidelné informovanie o vývojových trendoch v danej oblasti v zahraničí;
8. **Pokračovať v zjednocovaní**, v rokovaníach s druhou najväčšou sudcovskou stavovskou organizáciou – Úniou sudcov Slovenska, o spolupráci a možnom sporení, s cieľom vytvoriť

jednotnú organizáciu, ktorá bude základnou platformou pre výmenu názorov sudcov k rôznym otázkam a problémom nielen pracovným, ale aj etickým a spoločenským.

Verím, že napriek neľahkej situácii, v ktorej sa v súčasnosti nachádzame, predložený program pomôže mnohým z Vás nájsť odpoveď na otázku, prečo je dôležité mať stavovskú organizáciu, ktorá reprezentuje a presadzuje záujmy sudcov a je dôstojným a rešpektovaným partnerom výkonnej a zákonodarnej moci pri ich službe občanom.

V Košiciach, 4. októbra 2011

JUDr. Dana B y s t r i a n s k á

prezidentka ZSS